

nisi forte constaret ex aliquibus, quod voluit instituens majoriam illam fore perpetuam, ut alibi diximus. Quid autem si quis facta majoria exheredet filium suum in sua hereditate, an videatur ex hoc revocarem majoriam? Textus videtur, quod non in l. 1. §. *sed si exheredato*, ff. de assign. liber. Pone etiam, quod pater fecit majoriam in duobus filiis majoribus, et voluit, quod pro indiviso bona possiderent, alios vero filios divisione facta inter ipsos simul instituit: quaeritur an si unus ex filiis majoribus moriatur, accrescat illa sua portio majoriae omnibus fratribus, vel tantum fratri, cum quo habeat bona in majoriam? Et videbitur, quod fratri, per textum in l. *utrum*, ff. de assign. liber. bonus textus in l. *coheredi*, §. *qui discretas*, ff. de vulg. et pupil. Et quid si quis facta per eum majoria, ita quod manet irrevocabilis juxta LL. *Tauri*, seu quia fit in ultima voluntate, seu causa mortis donationis, postea bona majoriae dat in emphiteusim aliquibus, an videatur ex hoc revocare majoriam? Et videtur, quod non: imò velle videtur, quod illud jus emphiteusis remaneat in majoria: pro hoc videtur casus singularis in l. *si servus*, ff. de assign. liber. Et an si pater, qui fecerat majoriam in filiam de pluribus rebus, postea cum tradit eam nuptui, fecit ei majoriam de parte ipsarum rerum, an videtur transfudisse primam majoriam in secundam, et revocasse primam? Vide Bald. in l. *filia legatorum*, C. de legatis, et Bart. in l. *hujusmodi*, §. *cum pater*, ff. de legat. 1. Et nota, quod si quis facit majoriam de sui natura revocabilem juxta LL. *Tauri*, si tradit, fit irrevocabilis, quando fit per actum inter vivos, ut ibi habetur; si vero fiat per viam ultimae voluntatis, seu donationis causa mortis, si tradat tunc, adhuc erit revocabilis, licet fructus percepti per eum, cui fuit tradita, erunt percipientis, secundum Bal. in l. *uxor*, in fin. C. de legatis. Sed quaero an ex eo, quod pater instituit filium, et voluit quod si ipse et ejus descendentes decesserint sine filiis, quod bona veniant in filium secundum, an videatur ex hoc constituisse majoriam? Vide per Bart. in l. *sed si sic*, ff. de legat. 3. et in l. *codicillis*, ff. de usufruct. legat. et in l. *centurio*, colum. 12. vers. *quaero ulterius quid si testator*, ff. de vulg. et pupillar. et vide Decium consil. 270. et consil. 421. Adverte etiam, quod hodie de jure regni potest in tertia et quinta bonorum fieri majoria in unum ex filiis; si vero filius major tantum habeat filium, non cadit talis melioratio in unico filio, ut jam alibi diximus. Si tamen iste filius unicus repudiaret, veniret majoria in ejus substitutum, et licet filius non potuit gravari in legitima, cum ipse non acceptasset, tenebit gravamen in substituto, per l. *cum patronus*, et ibi Paul. de Castr. ff. de legat. 2.

(2) *Nascer primero*. Quid si duo nascuntur simul, nescitur tamen quis prior egressus sit de utero matris; quaestio est vulgaris, vide latè de ea, per Joan. de Cirier. in suo tractat. *primogeniturae*, lib. 1. quaest. 6 et 7. cum sequenti: et an masculus praesumatur primo natus, vide Bald. in l. *idem erit*, ff. de statu homin. et istam quaestionem decidit l. 12. in princ. tit. fin. 7. *Partit.* ubi vide quae dixi.

(3) *Por tres razones*. Nota de isto triplici modo probandi, natura, lege, et consuetudine.

(4) *Dios*. Genesis cap. 22. v. 2.

(5) *Por Santo*. Non tamen omnia primogenita sancta sunt: sed omnia, quae sancta sunt, sunt etiam primogenita: denique Cain primogenitus, sed non sanctus, vide Ambros. lib. 2. de *Cain et Abel*, cap. 2.

(6) *Dixit a Moysen*. Exod. cap. 15. v. 2. et Lucae, cap. 2. v. 25.

(7) *Dixit Isaac*. Genesis cap. 27. v. 37.

(8) *El fijo mayor*. Frater major dicitur dominus domus, secundum Bart. in l. fin. col. 3. ff. de colleg. ulte. et nota ad hoc istam legem, et de iuribus primogeniturae vide Bald. in l. *cum antiquioribus*, colum. 5. C. de jure deliberand. et plenè in dicto tractatu Joan. Cirier. lib. 2. quaest. 2. et ibi in 14. praerogativa dicitur de ista, quam ponit haec lex.

(9) *Dixit*. Matth. cap. 12. v. 25. et vide Bald. in authent. *hoc amplius*, C. de fideicom. mis.

(10) *Si non el fijo mayor*. Quando enim unus filius ex pluribus debet succedere, intelligitur de primogenito, Bald. post Odofred. in l. *in successione*, C. de Decurion. lib. 10. Quid si nasceretur, antea quam pater adispiceretur regnum? Dic, quod adhuc tantquam primogenitus succederet in regno, secundum Salicet. in l. *imperialis*, §. *his illud*, C. de nupt. ubi et Joan. Fabr. et quia fuerunt opiniones in hac quaestione vide in dicto tractat. *primogeniturae*, lib. 1. quaest. 12. et forte in quaestione ista potest dici,

quod consideranda sint verba consuetudinis, legis, vel investiturae; quia si dicitur, quod primogenitus Regis succedat, succedet etiam ante regnum natus; si vero dicatur, quod primogenitus à Rege succedat, tunc non succedat ante adeptum regnum natus, et sic procedat glossa l. *imperialis*, hic allegata: ista distinctio potest colligi ex l. *Titius*, et ibi Bart. ff. de testam. milit. et forte istud videtur melius dictum, quam in quod Bald. allegans dict. l. *Titius*, dicit in l. fin. C. de Decurion. lib. 10. nisi dicas, quod in vulgari nostro ista distinctio non bene procedat, cum eundem sensum utroque modo habeat: unde non videtur Bald. male loquens, vide Joan. Cirier. ubi supra.

Quid autem si filius major sectus sit ex ventre matris, ut de Caesare dicunt, et notat Glossa in princip. *Institut.* et tradit Bald. in princ. ff. veteris, colum. 3. ubi dicit hoc nomen impositum fuisse Julio Caesari, eo quia mater in partu obiit, et ipse secto utero lucem vidit, et secundum eum nempe non vidit matrem, ut non videret superiorem se, quem natura in hoc genuerat, ut omnia Caesar esset, Bald. in l. fin. C. de legitim. haered. vers. *vidi dubitari*, tenet, quod habetur pro filio legitime nato, et quod succedat; et tenet etiam Felin. in cap. *sicut*, de homicid. ubi vide. Quid autem si filius major occidit possessorem majoriae, an succedat? Et in majoria nova clarum est, quod non in l. *et qui*, et ibi Bart. ff. de his quib. ut indign. et in l. *Lucius*, ubi Bart. ff. de jur. fisc. et l. *ab hostibus*, §. *si vir uxor*, ff. solut. matrim. l. *cum ratio*, §. fin. ff. de bonis damnat. l. 15. tit. 7. *Partit.* 6. et sic confiscarentur bona majoriae in vita filius occisoris, et demum veniret in sequentes vocatos, l. *Status Florus*, §. *Cornelio Felici*, ff. de jur. fisci, et in l. *si finita*, §. *si de vectigalib.* et ibi Bart. et Doctor. ff. de damno infect. nisi aliter esset provisum in majoria. Si vero esset majoria antiqua, videtur quod occisor repellatur, et transeat statim in sequentem vocatum, ut in simili notat Glossa in feudo paterno, in cap. 1. *si vassall. feud. priv. cui defer.* Bald. in cap. 1. §. *similiter*, n. 4. quib. mod. feud. amil. l. *Imperator*, ff. de fideicom. libertat. per Alexand. 4. volum. consil. 25.

Quid autem si justè occiderit? Vide quae tradit Doctor de Palacios Rubeos in rubric. *de donatione inter virum et uxorem*, colum. 450.

Et adverte, quod in tantum procedit, quod filius major succedat in majoria, quod si aliquis infidelis veluti Sarracenus (qui juxta morem patriae possidet majoriam), si habens jam filium majorem ex uxore, convertatur ad fidem ipse, et ejus uxor, et postea procreent alium filium, succedet in majoria primus filius, licet natus in infidelitate, per textum notabilem in cap. *deinde*, 26. dist. et in cap. 1. 28. quaest. 1.

Sed an teneat consensus primogeniti consentientis, ut secundo genitus succedat in regno, vel majoria? Textus videtur, quod sic, in cap. *quam periculosum*, 7. quaest. 1. et notat Bald. in §. *praeterea*, quib. mod. feud. amittat. qui etiam videtur ibi velle, quod ex hoc consensu totaliter suo jure primogenitus privetur, et vide de ista quaestione Joan. de Cirier. in suo tractatu *primogeniturae*, lib. 3. quaest. 1. et quaest. 8.

Sed pone, quod cavetur in majoria, quod succedat in ea filius primogenitus primi matrimonii, contingit, quod possidens bona majoriae non habuit filium ex primo matrimonio, habuit tamen ex secundo, et etiam ex tertio matrimonio, modò est contentio inter primogenitum secundi matrimonii et ceteros ejus fratres; quaeritur an dabitur tali primogenito: istam quaestionem movent Jacob. de Aret. Cin. Alber. Bald. Saticce. et Angel. in l. *si quis prioris*, §. *talem*, C. de secund. nupt. ubi Bald. arguit pro parte filiorum, et tandem concludunt, talem primogenitum praeferrere.

Quid autem si Rex fecisset donationem alicui nobili, qui contrahebat matrimonium cum aliqua domicella Reginae, de aliquo fortalio vel aliquibus bonis, eo pacto ut esset majoria, et succederet in ea filius primogenitus ex eo, et ex dicta domicella natus, qui tamen ex tali domicella non genuit filium, et ea defuncta contraxit cum secunda, ex qua habuit filium, an succedat in tali majoria? Quaestio est subtilis et pulchra; nam videtur, quod non succedat in majoria alius filius; cum Rex in pacto se retulit ad natum tali domicella, argum. l. *filius à patre*, §. *si quis ex certa*, ff. de liber. et posthum. et ejus, quod notat Glossa in l. *ideoque*, per illum textum ff. eod. et cum dixit de filio ex tali nobili nato, adjungit, et ex tali domicella, et sic est terminus complexivus et communis, et sic requiratur, quod sit filius utriusque, per l. *cum vir uxori*, et l. *si vir uxori*, et l. sequent. §. fin. ff. de condition. et demonstrat. l. 2. ff. de condition. institut. in contrarium facit, quia donatio facta dicto nobili et dictae

domicellae per Regem videtur facta cuilibet eorum in solidum, bonus textus in l. *unicus*, C. si liberalitatem imper. socius, lib. 10. facit etiam notabilis decisio Joan. Andr. in addit. ad Speculat. in rubric. *de testam.* in 1. addition. magna, vers. *occurrit alia quaestio*, ubi dicit post alios, quod licet testator instituat ventrem uxoris ex eo praegnantis, si postea testator alios liberos suscipiat, etiam illi videntur instituti: et quod etiam si eos habuerit ex alia etiam secunda uxore, hoc procedat, tenent communiter Doctor. ut attestat Socin. in l. *placet*, ff. de liberis et posthum. licet contrarium ibi voluit Paulus de Castro: faciat etiam, quod notat Bald. in authent. *quae rem*, C. de sacrosanct. eccles. ubi tenet eleganter, quod si emphyteusis sit concessa marito, et uxori, et eorum filiis, quod non solum includantur filii illius matrimonii, sed etiam filii alterius matrimonii, licet secundum eum concessio facta fuerit sub illo termino communi et complexivo eorum. Et idem tenet Bald. in l. 1. C. de privileg. dot. et in l. penult. C. de impuber. et aliis: tenet etiam Socin. in dict. 1. *cum vir uxori*, et si in contractibus fit dicta extensio, quanto magis in donatione regia, quae potius est augenda, quam minuenda? Bonus textus in l. fin. C. de praepos. agent. in rebus, lib. 12.

Ex quibus decisionibus inferes ad decisionem quaestionis, quam vidi de facto, et sic terminata fuit, quod facultas regia dato marito et uxori, ut faciant majoriam in filium suum primogenitum, vel alium quem velint, quod referatur ad quemlibet eorum in solidum, et ad filios, quos quicumque eorum haberet etiam ex alio matrimonio: forte in questione ista potest dici, si Rex disposuit duo, primum videlicet, quod dictum fortalium sit majoria, et secundum, quod succederet dictus filius primogenitus, quod tunc et si deficiat talis filius, succedet alius filius dicti nobilis ex alia licet uxore, ex quo non desinit esse majoria, licet talis filius natus non fuerit, l. *quidam testamento*, in princip. ff. de legatis 1. l. *Lucius*, ff. de aliment. et cibis. legatis, l. *cum pater*, §. *vicos*, ff. de legat. 2. facit bonus textus in cap. *cum dilecti*, de dolo et contum. l. *Celsus*, ff. de arbit. et bene confert ad hoc notabilis decisio Dalphinalis 505. de qua dicam in sequenti glossa. Si vero Rex dixisset, succedat talis filius natus ex domicella, tamquam in majoria, tunc non videtur quod sit dispositum, quod majoria sit in alio, quia verba non patiuntur; remanebit ergo in terminis juris communis successio in istis bonis, argum. l. *commodissimè*, cum similibus, ff. de liber. et posthum.

Et quod in ista lege dicitur de preferendo in successione regni, vel majoriae filio primogenito, intellige de legitime nato, non de bastardo, ut in cap. *naturales*, si de feud. fuer. controu. inter domin. et agnat. et idem vult lex ista, quia loquitur de filio primogenito legitimo; quod etiam patet, cum inferius subdit, *que decessit de la muger legitima*, et bastardi praesertim inter illustres pro nihilo reputantur, quos magnatum aut nobilium consuetudo non novit, secundum Bald. in dict. §. *naturales*, et generaliter ubicumque agitur de comodo et honore filiorum, aut nepotum, non veniunt filii, vel nepotes naturales tantum, videas Bart. in l. *tutelas*, ff. de capit. diminut. et in l. *pronuntiatio*, ff. de verborum significat. et in l. 1. et 2. ff. de accusatione. Joan. Andr. in addition. ad Speculat. tit. *qui filii sunt legitimi*. l. fin. tit. 15. 4. *Partit.* et adde quae dixi in l. 4. tit. 15. in gloss. super verbo *en todas las honrras*, 4. *Partit.*

Sed pone, quod consanguineus intra quartum gradum cognovit consanguineam, et postea impetravit dispensationem à Papa, ut possint contrahere, et cum tali dispensatione contraxerunt: et post contractum matrimonium nascitur filius ante dispensationem conceptus, an succedet in majoria ut primogenitus, ceteris exclusis, ex quo natus est tempore habili? Casus videtur, quod sic in l. 2. §. 1. ff. ad Tertull. contrarium tamen videtur velle Bald. in l. *Paulus*, in prima lectura, ff. de statu homin. ubi dicit, quod licet Papa dispense in matrimonio, tamen filii ante dispensationem concepti, tamquam spurii non succedunt, allegat Guilliel. et Cinus ibi, et in l. *et si contra*, C. de nupt. et quod notat Archid. in cap. *Osius*, 56. dist. et quod fictio non trahit se retrò ad tempus de jure prohibitum, sed intelligerem dicta Bald. et aliorum in conceptis et natis ante dispensationem, non in conceptis antea, natis tamen post; et facit §. *de contrario*, Institut. de ingenuis.

Et quid si tenor majoriae exigat, quod sint nati et geniti ex legitimo matrimonio, vide quae dixi in l. 1. tit. 15. 4. *Partit.* Sed erit pulchrum dubium, quid si aliqui consanguinei de facto contraxerunt matrimonium, postea tamen impetraverunt dispensationem à Papa, ut moris est, directam Episcopo, ut ipse dispensaret cum eis; qui Episcopus malitiosè adhibuit moram in dispensando, et interim filius

eis natus est, qui fuerat legitimus, si Episcopus tempore opportuno dispensasset, an talis filius succedat in majoria? Videtur quod succedat, argumento textus in l. *intestato*, §. 1. ff. de suis et legit. haered. et l. *Heremius*, ff. de statu homin. et l. 5. tit. 25. *Partit.* 4. et quia damnum aliàs est irreparabile ab Episcopo, qui fuit in mora; et reputari debebat legitimus, ex quo incontinenti debeat esse legitimus, facit l. penult. ff. de testamen. milit. cogita tamen.

Quid autem de legitimo per rescriptum, an succedat in majoria, et excludat substitutum? Tetigi in l. 4. tit. 15. 4. *Partit.* in gloss. super parte *han las honrras*; vide quae ibi dixi.

Et quando in dispositione majoriae vocaretur legitimus filius absque eo, quod addatur legitime natus, vel de legitimo matrimonio natus, planè procederet, quod talis legitimus admitteretur, concurrentibus quae ibi dixi, et etiam his quae tradit Bald. in l. *eam quam C. de fideicommissis*, colum. 10. Si verò in majoria esset vocatio specificè facta de legitime nato, vel de legitimo matrimonio nato, tunc legitimus per rescriptum Principis non admitteretur, neque excluderet substitutum, quia talia verba referri debent ad nativitatem veram, non ad fictam per rescriptum Principis; ita notanter sentit Angel. in disputatione sua incipienti *nobilis*, parum ante fin., quem sequitur Anton. in cap. *per venerabilem*, qui filii sint legitimi, colum. 19. vers. *sed quid si dixerit*, ubi vult hoc procedere, quando vocavit testator, vel alius disponens legitime natos, et idem et à fortiori si dixerat, sine filiis legitimis et legitime natis, debet enim talis conditio impleri in forma specificè, l. *quid haeredi*, et l. *Mavimus*, cum aliis, ff. de condition. et demonstrat. videtur etiam de mente Bald. in dict. §. *naturales*, col. 2. talia verba respiciunt generationis principium, et non est nostrum extendere scripturas, l. *contractus*, C. de fide instrum. et licet Princeps prolem legitimet, matrimonium tamen legitimare non potest: et licet tollatur poena coitus, non tollitur deformitas culpae, ut latius adducit ibi Baldus. Praeterea quando in aliqua dispositione fit mentio de filio qualificato, non porrigitur dispositio ad alium, cui non inest illa qualitas, l. fin. C. de natur. liber. Bald. in l. *Gallus*, §. *instituens*, ff. de liber. et posthum. et quando verba dispositiva in quacumque dispositione prolata trahi possunt ad civilem et ad naturalem sensum, ad naturalem referenda sunt, l. *ex ea parte*, §. *insulam*, ff. de verb. obligation. l. fin. C. de his qui veniant aet. impetra. cap. *susceptum*, de rescript. lib. 6. et cum istud sit proprium significatum verborum, ad illud tantum debet referri, l. 3. §. *haec verba*, ff. de negot. gest. l. 1. §. *si is qui navem*, ff. de exercitor. Item omnis legitimatio est praepostera, quae facit quem legitimum ex post facto, sed legitima natio est ordinata processio secundum viam naturae; nam praecedit matrimonium, ut causa, deinde nascuntur legitimi; ordo enim naturae nst. ut causa praecedat effectum suum, l. *moribus*, §. 1. ff. de vulgari et pupil. verba ista sunt Bald. in cap. *innouit*, de elect. col. penult. vers. *et nota*, quod omnis: hujus etiam sententiae videtur fuisse Bald. in dict. l. *Gallus*, §. *si ejus*, ff. de liberis et posthum. ubi concludit, quod licet legitimus possit dici legitimus, non tamen dicitur legitime descendens, seu legitime natus: idem vult in addition. ad Specul. tit. *de successione. ab intest.* et in l. *manuissiones*, ff. de justit. et jure, et in l. *generaliter*, §. *cum autem*, C. de instit. et substitut. et certè in legitimatione facta per rescriptum, planè procedunt supra dicta: si verò legitimatio esset facta per subsequens matrimonium, crederem illum verum esse legitimum, et succedere posse in majoria vocante legitime nato, seu ex legitimo matrimonio procreatum, ut dixi in l. 1. tit. 15. 4. *Partit.* ubi ponderavi illum legem, cum dicit, *son legitimos*, et dixi etiam in alia glossa super verbo *se casa con ella*, licet Bald. in consilio incipienti, *quidam tres haeredes*, quod est secundum antiquam impressionem in 4. part. consilior. n. 492. et secundum novam formam in 5. part. consil. 367. voluit, quod, quando substitutum facta fuit decedenti sine filiis de legitimo matrimonio procreandis, quod legitimus etiam per subsequens matrimonium non excludat substitutum: cujus dictum in hoc, ut ibi dixi, mihi non placet, et contrarium, ut ibi retuli, consuluit Decius consil. 433. ubi respondit ad ea, quae adducit Bald. et quae in contrarium aliàs adducuntur; vide ibi per eum, ex ejus dictis, et juxta id quod ipse limitare, et restringere vult dictum Bald. perpendens istud procedere, quando essemus in dubio, an testator vel disponens hunc talem per subsequens matrimonium legitimatum voluit excludere, vel includere; quia cum non simus certi de ejus intentione, regulemus verba juxta dispositionem juris: si tamen ex ejus verbis manifestè deprehenderetur, nolle talem legitimatum includi sub

ejus vocatione, tunc standum esset voluntati testatoris, seu talis dispositione.

Avertendum etiam est, quod licet primogenitus legitimatus per subsequens matrimonium præferatur secundo genito post matrimonium legitime nato, ut tradit Felin. in cap. *prudenciam*, column. 3. *de offic. delegat.* et concludit post multa Joan. Cirier. in suo tractat. *primogenituræ*, lib. 1. quæst. 14. column. 7. vers. *prima conclusio*, legitimatus tamen per rescriptum Principis non præferretur tali secundo genito; imò talis secundo genitus succederet in majoria, et non primogenitus legitimatus per rescriptum etiam ante matrimonium, ex quo natus est secundo legitime natus per textum in authent. *quib. mod. natur. efficiant. sui*, §. *et quoniam*, et apertius in l. 12. in *Ordin. Tauri*, et tradit dictus Joan. Cirier. in dict. suo tractat. lib. 1. quæst. 15. ubi latè videbis per eum.

Quid autem si habens filium spurium, quem errans in jure putabat esse legitimum, fecit in eum majoriam, an tenebit majoria? Bald. in l. *si arbitet*, C. *de sentent. movet* in simili quæstione dicens, quod non tenebit institutio spurii, quem testator errans in jure putabat esse legitimum: sed non videtur ex illa doctrina decidi posse quæstionem prædictam, eo quia spurium tamquam incapax non potest etiam a sciente heres institui, et neque ab errante, majoria tamen a sciente bene potest constitui à Princip. cum facultate regia in spurium, deficientibus filiis legitimis, si specialiter in hoc facultas regia dispensaret, ut dixi in l. 32. tit. 9. 6. *Partit.* l. 10. et quæ ibi dixi tit. 16. ead. *Partit.* 6. unde pulchrum dubium esset, si habens talem facultatem faceret majoriam in filium spurium, quem crederat legitimum, an tenebit institutio majoriæ ex defectu voluntatis disponentis? Et in dubio, cum habeat talem facultatem, videtur facere majoriam ex ea facultate, qua melius potest, ut in cap. *nisi essent*, et ibi notat Abb. *de præbend.* et quia præsumitur, quod idem fecisset, si sciret ejus illegitimitatem, et ex quo impetravit talem facultatem, et cum erraret in qualitate, quæ non inducit causam finalem, talis error non vitiat, ut notat Bart. in l. *demonstratio*, ff. *de condition. et demonstrat.* Joan. de Imol. in l. *quotiens*, in princ. column. 2. super gloss. ff. *de hæred. instit.*

Quid autem si cessante tali facultate, fecit quia majoriam in filium spurium, qui tamen postea legitimatus est, an tenebit institutio majoriæ? Videtur quod non, per textum in l. *si minor*, ff. *de legat.* 1. et quæ singulariter notat Bald. in l. *eam quam*, column. 11. C. *de fideicom.* ubi etiam fortius voluit Bald. quod licet pater leget spurio, cum capere poterit non valet relictum; quod dictum dicit esse pulchrum et singulare Paul. de Castr. in l. 1. ff. *de regula Cationiana*: satis videtur, quod ex legitimatione supervenienti confirmetur donatio, patre semper existente in eadem voluntate, ex his quæ notat Bart. in l. 1. ff. *de regula Cationiana*, col. penult. vers. *venio ad quartum*, Bald. et Paul. et Jason. in l. *servis*, C. *de legat.* et ex l. 10. tit. 15. 6. *Part.*

Quæro etiam, tu habes legem Tauri quadagesimam primam disponentem, quod majoria probetur ex consuetudine immemoriali, eo modo quo ibi cavetur. Modò pone, quod frater major, qui per tempora possedit bona majoriæ, semper providebat fratri minori de necessariis certo modo in domo sua, vel alibi; an et hoc similiter teneatur facere semper alii successores pro tempore succedentes, dato quod talis frater minor haberet etiam bona, ex quibus aliquid possit? Est pulchrum dubium, et fortè videtur dicendum, quod sic, quia debet intelligi et limitari præscriptio ad limites usus, notat Bart. in l. 2. §. *si quis hoc interdico*, ff. *de itin. actuque prinat.* et quia tantum et eo modo videtur præscriptum, quod possessum, et ad limites usus videtur contracta societas, ut ibi per Bart. et in l. *Titium*, §. *altero*, ff. *de administration. tutor.* præscriptio namque consistit in actibus limitatis, et non ingreditur formam illorum actuum, Bald. in l. *non dubium*, column. 3. vers. *tu posses*, C. *de legib.* allegans ad hoc Innoc. in cap. *dilectus*, *de offic. Archid.* et dicebat Innoc. in cap. *dilectus*, *de capellis monachorum*, quod in præscriptione non habet locum extensio de una persona ad aliam.

Unde si solum masculi, et masculi descendentes ex masculis possederunt aliqua bona jure majoriæ, et sic ex præscriptione quesierunt sibi jus, videtur tantum masculis præscripsisse, et non prodest præscriptio foeminis; tōta enim vis præscriptionis est in ipso usu, qui in facto consistit, et ideo ultra factum non porrigitur, ut tradit Decius, consil. 85. in 2. dubio.

Sed pone, quod defunctus, qui possedit majoriam, acquisivit à Principe in territorio majoriæ jurisdictionem de novo, quia antea

territorium illud eam non habebat, an filius major, vel alius successor in majoria habeat talem jurisdictionem titulo majoriæ? et videbatur quod sic, quia jurisdictionem non stat per se, sed ipsi territorio coheret; contrarium tamen determinat, Bald. in §. *de contrario*, *de invest. de re alien. fact.* quia ista sunt separata; et possunt stare de per se; mœnia scilicet castris, et territorium apud unum, et jurisdictionem apud alium; allegat. Innoc. in cap. *dilecto*, *de appellat.*

Si tamen possessor majoriæ acquireret servitutem prædio majoriæ, accresceret majoriæ, quia ei inest, secundum Bald. ibidem.

Sed quid si per viam præscriptionis aliquid acquisivit, credens rem, quam præscribebat, esse majoriæ, an accrescat sic præscriptum majoriæ? Bald. dicit quod sic, in §. *fin. de controver. invest.* vers. *sed juxta hoc quæro*, et vers. sequent. *sed pone, quod vassallus*, quia præscriptio est accessoria præcedentis tituli, l. *si alienam*, et l. *qui alienam*, ff. *de donat. caus. mort.* et ideo quo titulo reddidit, reddidit et præscriptio; obstat tamen videtur huic dicto textus notabilis cum glossa ibi in l. *et non tantum*, §. 1. ff. *de petit. hæred.* quem declarat Paul. sub §. *fin. l. præcedentis*, ubi habetur, quod hæres perficiens præscriptionem inchoatam à defuncto, sibi acquirit rei vindicationem, et non hæreditatis, et sic pro tali re non competet petitio hæreditatis: sed potest dici, quod illud sit respectu denegande petitionis hæreditatis, eo quod supervenit fortior actio, non tamen negatur, quin habere videatur rem præscriptam à defuncto, per dict. l. *qui alienam*, et sic cum judicio defuncti perceperit, venit in fideicommissum, l. *debitor*, §. *fin. ff. ad Trebell. l. cohæred.*, §. *cum filia*, ff. *de vulgar. et pupil.*

Sed an talis filius major necdum succedat in regno, sed etiam in aliis juribus, et rebus corporalibus consistentibus intra regnum, quæ res prædecessor possidebat? Vide ad hoc glossam notabilem, et ibi Bald. *de capitaneo qui cur. vend.* et quod notat idem Bald. in cap. 1. in fin. princip. *de controver. invest.* et distinguendum videtur in hujus quæstionis decisione, inter bona, quæ Rex prædecessor sibi particulariter acquisivit, et inter bona, quæ pertinent regno, ut habetur in l. 1. tit. 17. infra ead. *Partit.*

Nota tamen, quod si Marchioni, vel Duci nova castra concedantur, non ex hoc erunt de marchionatu, vel ducatu, neque erit totum majoria, licet per dominium totum appelletur Marchia, nam per hoc non videtur unita; secus tamen si unirentur per eum, qui posset facultate regali; vel per modum meliorationis, juxta legem regni, in tertio honorum, vel aliàs habenti liberam dispositionem; hoc vult Bald. in §. *præterea ducatus*, *de prohib. feud. alienas per Freder.* et in §. *penult. de invest. de re aliena facta*, et vide quod notat Bart. in l. *si ita*, ad fin. ff. *de auro et argent. legal.*

Et nota, quod successor in regno, vel majoria, non poterit revocare officia, aliàs perpetua, velati decurionatum, vel tabellionatum, seu similia officia perpetua à prædecessore collata, ut notat Bald. in cap. *unic. qui success. feud. dare teneant*, vers. *nota, quod successor*; non tamen potuerunt domini majoritatum concedere castellanias perpetuas, vel annuos redditus, vel similia in præjudicium successorum, secundum Bald. in §. *amplius consueverat*, *de pace Const.* et vide Andr. de Isern. *de prohib. feud. alienat. per Fred.* in vers. *neque dominus feudi*, column. fin. vers. *sed an Princeps.*

Tene etiam menti in ista materia l. 20. tit. 5. lib. 4. *Ordin. Regal.* qua cavetur, quod primogeniti eorum, qui tenuerunt terram et soldatam à Rege, provideantur, patribus defunctis, de soldata eorum facit l. 1. et 2. C. *de filiis official. militan. qui in bello moriunt.* lib. 12. et non erit necesse tali filio primogenito, quod sit hæres patris, quia in dignitatibus et officiis magis attenditur filiatio, quam hæreditas, Bald. in l. *cum antiquioribus*, column. 3. C. *de jure deliberandi.*

Sed an teneatur frater major in majoria succedens, fratres, vel sorores dotare et alimentare? Dicendum est, quod sic; non enim alii filii debent mendicare, sed est eis assignandum tantum per primogenitum, unde possint congruè sustentari; ita tamen, quod tantum remaneat primogenito, unde possit honorificè regere principatum, secundum Hostien. Joan. Andr. et Abb. in cap. *licet, de voto*; et idem in cæteris majoriis, quæ deferuntur jure primogenituræ, secundum Joan. Andr. in regul. *sine culpa, de regul. jur.* lib. 6. in *mercurialibus*, nam juxta facultatem hæreditatis debet subvenire fratribus: vide notata per Andr. de Isern. in *constitutionibus Regni Neapolitani*, fol. 171. column. 3. Socin. consil. 47. vol. 3. vers. *primo argumento*, et vide quæ dixi in l. 6. tit. 11. 6. *Partit.*

Sed an Rex possit dividere regnum inter filios, vide quæ tradit Oldrald. consil. 251. et Bald. qui refert Oldrald. in §. *item sacramenta*,

column. 3. ad fin. et princ. 4. column. *de pace juramento firmand.* et crederem, quidquid ibi dicitur, quod in regno, quod ex antiqua consuetudine et primæva institutione deferretur soli primogenito, non possit scindi inter filios; quod satis probatur in ista lege, et quia ut tradit Carolus Molinæus in *commento consuetudinum Parisiensium*, fol. 123. column. 3. dictum consilium Oldrald. et etiam consilium 94. debent intelligi de regnis, quæ percipiuntur seu deferuntur jure sanguinis ut poteris latius ibi videre per eum.

(11) *De su padre.* Facit ad illud, quod notat Archid. in §. *item obicitur*, 2. quæst. 7. quod licet Rex possit in vita filium suum regem facere, non tamen potest ei administrationem concedere; arguit tamen ipse contra de cap. *Moses*, 8. quæst. 1. vide ibi per eum, et tradit in dict. §. *item obicitur*, illud de David, qui licet bis unctus in Regem à Samuele, non tamen vivente Rege Saule administravit.

(12) *E esto usaron siempre.* Vide quæ dixi supra, ead. *Partit.* tit. 7. l. 9. Et nota ex hac lege, quod valet consuetudo, quod primogenitus succedat, et adde Bald. in §. *mulier, si de feudo fuer. controver. inter domin. et agnat.*

(13) *En España.* Et insuper inolevit mos in Hispania, quod Rex in vita sua facit filium suum primogenitum jurari in Regem futurum: et sic, quod jurent, quod eum habebunt in Regem post obitum patris, quæ etiam fuit consuetudo antiquorum Regum; ut tradit notabiliter Abulens. quem videas 2. lib. *Paratipomenon.* cap. 11. in fin. et ibi videbis etiam latè et pulchrè, qualiter hoc jus regnandi et principandi competat primogenito, et quomodo fuit inductum, in quæst. 27. et 28. et tenè menti istam legem fundantem se in ista consuetudine, ad ea, quæ dixi supra ista l. in glos. 1.

Et facit, quod si mater habens facultatem ad majoriam committat patri, quod ipse faciat, quod non dicatur voluntas captatoria; sed intelligatur, quod faciat in filium majorem masculum, prout moris est.

Ex quo similiter potest decidi alia quæstio, si videlicet mater committat patri, et filio majori talem potestatem, an fieri possit per eos majoria in ipsum filium majorem? et videbatur quod non, quia filius non potest se ipsum eligere, cap. in *scripturis*, 8. quæst. 1. cap. *per nostras, de jure patron.* facit quod notat Bald. in l. *ordo*, column. 2. vers. *quero*, data est potestas creditori, ut possit vendere, cui velit, C. *de executione rei judic.* textus, et ibi Bald. in l. *et qui sub imagine. C. de distraction. pignor.* sed contrarium credo attenda dicta generali consuetudine, et mente matris, et quia pater est, qui eum eligit, et ipse potest assentire, juxta notata per Doct. signanter Joan. de Imol. in cap. *cum in jure, de election.* quidquid in contrarium voluerit glossa 1. ibi.

Sed pone, quod mater fecit majoriam in filium, quem pater elegerit, pater tamen nullum elegit; an videatur facta in filium majorem? Et videtur, quod sic ex prædictis; cum ista sit consuetudo Hispaniæ, quæ semper in successione majoriæ honorat primogenitum, ut ipse solus succedat, ut etiam in simili tradit Andr. de Isern. in cap. 1. §. *is de quo, de gradib. success. in feud.* et tali consuetudini semper est inhaerendum, argum. 1. *si servus plurium*, §. in fin. ff. *de legat.* 1. l. *fideicommissa*, §. *si servo*, et ibi Bald. ff. *de legat.* 3. ubi Bald. notat, quod illud præsumitur quis velle, quod est consuetum; neque obstat l. *cum quidam ita fideicommissum*, ff. *de legat.* 2. imò potius facit pro ista parte, cum ex natura rei ad unum tantum, et non ad plures debent venire bona majoriæ, et si ibi in defectum non aligentis, lex vult, quod omnes habeant, sic et in præsentis quæstione dicendum est ex mente legis et consuetudinis, quod unus tantum, et ille qui major est natus, habeat majoriam, facit cap. *licet, de voto*, et l. *cum pater*, §. *pater pluribus*, ibi, *majori filia*, ff. *de legat.* 2. Bald. in l. *cum antiquioribus*, C. *de jure deliberandi*, in 10. argum. pro parte secundo geniti facit etiam l. in *successione*, C. *de decurion.* lib. 10. secundum intellectum Odor. si tamen pater, cui talis fuit data facultas, eligeret alium filium, et non majorem, teneret electio, et major excluderetur, facit cap. 1. §. *et quia vidimus*, ibi, *in quem dominus vellet, de his qui feud. dare poss.* et quod ibi Bald. notat circa finem vers. *extra quæro*, et sequitur ibi Præpositus, et quia aliàs nihil operaretur facultas ad eligendum, si major de necessitate esset eligendus, facit l. 2. ff. *de option. legat.* et l. 1. in princip. et per totum, ff. *de assign. libert.* Cogita tamen, an possit hoc limitari et intelligi, quando pater ex juxta causa moveretur ad eligendum potius filium secundum, vel ulteriorem, quam primogenitum; quod secus videretur, si ex odio injusto contra primogeni-

tum moveretur, nam ut bono viro, non malevolo, mater videtur talem facultatem marito dedisse; et confert ad hoc, quod notat Paulus de Cast. consil. 179. in *causa quam magnificus dominus*, column. 3. 1. volum. et confert satis ad prædicta quod notabiliter decidit Guid. Pap. in quæst. *Delphinatus*, quæst. 505. incipit, *factum est pactum*, ubi dicit, quod si in contractu matrimoniali factum sit pactum, quod pater dabit tale castrum filio primogenito, sen alteri ex ipso matrimonio nascituro, si maluerit pater, et postea plures filii nascantur, et pater decedat nullo alio declarato, quod primogenitus habeat in solidum dictum castrum, et non admittentur cum eo alii filii: et ibi respondet ad dict. 1. *cum quidam*, et ab. l. *cum pater*, §. *penult. ff. de legat.* 2. ex quo infert, quod si promisit facere majoriam in primogenitum, vel alium quem maluerit, de talibus bonis, quod nulla alia declaratione suæ voluntatis per eum facta, majoria veniet in primogenitum: videas ibi per eum, qui adducit bona fundamenta.

(14) *Acæscieron.* Vide de his latè in dict. tractatu *juris primogenituræ*, lib. 2. quæst. 14. ubi plura in hoc adducuntur, cur expedientius sit Regem assumere per successionem, quam per electionem.

(15) *Fijo varon.* Nam si hic esset, licet nativitate posterior, excluderet filium primogenitum, ut hic habetur, et notat Bald. in l. *in multis*, in princ. ff. *de statu homin.* et vide Abb. in cap. *dilecti, de arbit.* et facit ista lex, quod facultas data à Rege ad faciendum majoriam in unum ex filiis, vel filiabus, quod stante filio non poterit fieri in filiam; et faciunt quæ notat Bart. in l. *ut jurisjurandi*, col. 2. ff. *de oper. libert.* et in l. *hæredes mei*, §. *cum ita ff. ad Trebell.* et dixi in l. 1. tit. 15. 6. *Partit.*

(16) *La fija mayor.* Et sic inter filias est locus primogenituræ in regno; quid autem in aliis, vide in dict. tract. lib. 1. quæst. 20. et quare primogenita Regis Franciæ filia non succedit in regno, vide ibi quæst. 22. et potuit consuetudo disponere de successione talium dignitatum, et ista consuetudo tam de facto, quam de jure servatur, ut succedant filiæ in regno, ut tradit Bald. 2. volum. *consiliorum*, consil. 273. incipit. *quod pro regula*, n. 4. cap. *significavit, de rescrip.* cap. *licet de voto*; et semper intelligas, tam de filio, quam de filia, quod debent esse legitimi ex legitimo matrimonio, ut vult ista lex, et l. *filium eum defnimus*, ff. *de his qui sui, vel alieni juris sunt.*

Quid autem si per aliquam dispositionem fiat majoria simpliciter, et jubetur, quod veniat in filium majorem, et in defectum filii, in filiam; si venit majoria in filiam, quæ habet filium naturalem, talem qui sibi succedere potest, an succedet etiam in majoria? Et videtur textus, quod sic, cum glossa ibi in l. *patronæ*, ff. *de bonis libertorum.* Quod tamen non procedat in personis constitutis in dignitate, juxta l. *ex facto*, §. *si quis rogatus*, ff. *ad Trebellian.* vide quæ dixi supra.

(17) *Si deasse fijo o fija.* Et sic ista lex tollit illam dubitatissimam quæstionem veterem, quam propter ejus dubietatem Otho Imperator casu gladiatorio dirimendam esse judicavit, quod et actum est, et nepos filius primogeniti victoriam reportavit, ut refert Jason. in l. *maximum vitium*, C. *de liberis præter.* column. 2. et in l. *is potest*, ff. *de acquirend. hæreditat.* column. 3. et in omnibus majoriis etiam extra successionem regni ita decisum est in *Ordin. Tauri*, l. 40. et per istam legem Partitarum ita decidit Paul. de Castr. in causa quadam cujusdam majoriæ Hispanensis, ut patet ejus consil. 164. 1. volum. incipienti, in *presenti causa, quæ vocatur majoria Hispanensis*: ex ista lege filius, vel filia primogenitæ præmortuæ præferretur avuncula suæ secundogenitæ, tenet Bald. 2. volum. *consiliorum*, consil. 273. incipienti; *quod pro regula*, n. 3. ubi retulit notata per eum in l. *cum antiquioribus*, C. *de jure deliberandi*, et dixit, quod persuaderi potest, quod jura primogenituræ solvantur morte, cum primogenitura non possit esse extincto proprio subjecto, argum. l. *qui libertinus*, §. *si posthumus*, ff. *de oper. libert.* et l. *si libertus*, ff. *de bonis libertor.* et ibi refert, quod in regno Angliæ contrarium servatur, scilicet quod filia primogenitæ præferatur, et in quibusdam aliis provinciis, et ut vides, hoc ita servatur in Hispania. Et procedet, quod in ista lege habetur, non solum quando filius major fuit mortuus; imò etiam si vivat, habeatur tamen pro mortuo, ut quia commisit delictum, ita quod non potest succedere; nam et tunc potius suo filio nepoti possessoris majoriæ debetur majoria, quam patruo, per textum in l. *etiam*, §. *si deportatus*, ff. *de bonis libertor.* si tamen filius major esset apud hostes, tunc propter spem postliminii eo vivo non deferretur nepoti, textus ibidem. Sed pone, quod pater facit majoriam in filium majorem et ejus